

Bil. 22

Isnin

8 Julai 2019

MALAYSIA

PENYATA RASMI PARLIMEN

Parliamentary Debates

KAMAR KHAS

Special Chamber

**PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGAL KEDUA
MESYUARAT KEDUA**

KANDUNGAN

UCAPAN DI BAWAH USUL BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN [P.M.17]:

- **Cadangan Klinik Kesihatan Jenis 3 Baru di Sarikei**
- *YB. Tuan Wong Ling Bui (Sarikei)* [Halaman 1]
- **Membangunkan Industri Ekonomi Pelancongan dan Budaya
Paya Besar Sebagai Tumpuan Eco-Tourism**
- *YB. Tuan Mohd Shahr bin Abdullah (Paya Besar)* [Halaman 3]

**MALAYSIA
KAMAR KHAS
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
PENGKAL KEDUA
MESYUARAT PERTAMA**

Isnin, 8 Julai 2019

Mesyuarat dimulakan pada pukul 2.30 petang

DOA

*[Timbalan Yang di-Pertua (Tuan Nga Kor Ming)
mempengerusikan Mesyuarat]*

**UCAPAN DI BAWAH USUL
BERKENAAN PERKARA TADBIR KERAJAAN (P.M. 17)**

Cadangan Klinik Kesihatan Jenis 3 Baru di Sarikei

2.34 ptg.

Tuan Wong Ling Bui [Sarikei]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. Tuan Yang di-Pertua, kawasan Bayong meliputi kawasan Jakar, Bayong, Sungai Rusa, Ulu Sarikei, Selalang dan penduduk di sekitar sempadan bahagian Sarikei dan bahagian Betong. Bilangan penduduk di kawasan dianggarkan kira-kira 60,000 orang. Dengan terbinanya Klinik Kesihatan Bayong ini nanti, diharap akan dapat memberi faedah kepada penduduk di kawasan Bayong, Sungai Rusa, Jakar, Sungai Paoh, Semangkoi, Roban dan Selalang serta penduduk yang tinggal di sepanjang Jalan Pan Borneo amnya.

Kawasan ini pada masa sekarang mendapat liputan kesihatan dari Klinik Komuniti Jakar dan dua Klinik Desa Bayong dan Klinik Desa Sungai Rusa, namun perkhidmatan yang diberi adalah terhad dan pilihan penduduk adalah hadir ke Klinik Kesihatan Sarikei dengan jarak 45 minit atau lebih perjalanan. Sedangkan Klinik Kesihatan Sarikei menghadapi masalah kesesakan dengan kedatangan pesakit di antara 500 hingga 550 orang pesakit sehari. Keadaan ini akan mengakibatkan pesakit menghabiskan masa seharian untuk selesai urusan mendapatkan rawatan.

Tuan Yang di-Pertua, impak dari klinik kesihatan ini nanti akan memberi keselesaan, mudah serta cepat kepada penduduk-penduduk di kawasan tersebut di atas untuk mendapat akses kepada perkhidmatan. Sekiranya penduduk kawasan tersebut mempunyai premis kesihatan khusus di kawasan mereka secara tidak langsung, kualiti penjagaan kesihatan mereka dapat

dipertingkatkan dan lebih sempurna. Seiring dengan itu kualiti hidup penduduk kawasan tersebut turut meningkat dan seterusnya produktiviti penduduk juga ditingkatkan. Penduduk yang tinggal di kawasan ini juga akan dapat menjimatkan masa dan wang ringgit untuk pergi ke hospital atau Klinik Kesihatan Sarikei untuk mendapatkan rawatan atau pemeriksaan kesihatan. Dengan kekuatan perjawatan klinik kesihatan ini nanti, pencapaian liputan imunisasi kepada kanak-kanak tujuh tahun turut dapat ditingkatkan.

Penjagaan kesihatan ibu mengandung atau ibu selepas bersalin juga akan dapat dipertingkatkan dan kadar kelahiran tidak selamat juga akan dapat dikurangkan di kalangan penduduk kawasan tersebut. Tapak cadangan klinik dikenal pasti di Lot 399, Blok 121, Sarikei *Land District* dan proses pemilikan hak milik Kerajaan Persekutuan telah diselesaikan. Kedudukannya sangat strategik kerana berada di dalam kawasan penempatan penduduk. Impak dari itu juga ianya boleh menampung beban kerja yang semakin meningkat di Klinik Kesihatan Sarikei dan membolehkan pemberian perkhidmatan yang selesa kepada masyarakat setempat.

Misi dan visi kementerian akan lebih mudah dan cepat disampaikan kepada rakyat di kawasan. Memberi perkhidmatan yang lebih cekap dan efektif kepada penduduk setempat dan dalam masa yang sama perkhidmatan di klinik sedia ada (Klinik Kesihatan Sarikei) juga akan lebih cekap dan efektif. Meningkatkan kadar responsif sistem kesihatan terhadap keperluan penduduk. Sekian, terima kasih.

2.37 ptg.

Timbalan Menteri Kesihatan [Dr. Lee Boon Chye]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan terima kasih kepada Yang Berhormat Sarikei. Kementerian Kesihatan sedia maklum berkenaan keperluan untuk menaik taraf perkhidmatan kesihatan di kawasan Bayong. Klinik Kesihatan Jenis 3 Bayong adalah dirancang untuk memberi perkhidmatan yang lebih komprehensif kepada penduduk di sekitar kawasan Bayong, Jakar, Sungai Rusa, Ulu Sarikei dan Selalang, sekali gus mengurangkan kesesakan di Klinik Kesihatan Sarikei.

Antara skop perkhidmatan yang bakal disediakan di Klinik Kesihatan Jenis 3 adalah:

- (i) Klinik pesakit luar;
- (ii) Klinik kesihatan ibu dan anak;
- (iii) Klinik perubatan keluarga;
- (iv) Klinik warga sihat;
- (v) Bilik kecemasan;
- (vi) Klinik pergigian;
- (vii) Pendidikan dan promosi kesihatan komuniti;

- (viii) Makmal perubatan;
- (ix) Farmasi;
- (x) Pengimejan diagnostik atau pun x-ray; dan
- (xi) Pendaftaran dan rekod kesihatan.

■1440

Bagi mempercepatkan proses pelaksanaan projek, Kementerian Kesihatan bercadang untuk menggunakan pelan piawaian Klinik Kesihatan Jenis 3 Jabatan Kerja Raya yang sedia ada. Seperti yang telah dimaklumkan, Kementerian Kesihatan telah pun membuat perolehan sebidang tanah seluas tiga hektar di Lot 399, Blok 121, Sarikei *Land District* seperti mana yang disebutkan oleh Yang Berhormat Sarikei tadi yang terletak di tepi jalan utama di Lebuhraya Pan Borneo bagi membina Klinik Kesihatan 3 Bayong. Pemilihan tanah secara penuh telah dilaksanakan semasa di dalam Rancangan Malaysia Kesebelas. Bagi cadangan pembinaan Klinik kesihatan Jenis 3 Bayong, ia akan dipohon di dalam Rancangan Malaysia Kedua belas yang akan datang. Sekian, terima kasih.

Membangunkan Industri Ekonomi Pelancongan dan Budaya Paya Besar Sebagai Tumpuan *Eco-Tourism*

2.41 ptg.

Tuan Mohd Shahar bin Abdullah [Paya Besar]: Terima kasih Tuan Yang di-Pertua. *Bismillahir Rahmanir Rahim. Assalamualaikum warahmatullah wabarakatuh.* Tuan Yang di-Pertua, saya ingin membangkitkan mengenai perkembangan industri ekonomi pelancongan dan budaya di Parlimen Paya Besar yang mempunyai potensi besar untuk dikembangkan sebagai sebuah pusat tumpuan *eco-tourism* di negara ini. Saya mengutarakan perkara ini untuk perhatian kerajaan supaya dapat memulakan penilaian dan usaha ke arah merealisasikan pembangunan ini.

Tuan Yang di-Pertua, Parlimen Paya Besar yang mempunyai pelbagai potensi untuk dibangunkan sebagai sebuah pusat tarikan pelancongan bertaraf dunia. Dengan sumber dan keadaan yang sedia ada, banyak penambahbaikan dan pembangunan yang terancang boleh dilaksanakan selaras dengan usaha menjadikan Paya Besar terutamanya kawasan Sungai Lembing sebagai Tapak Warisan UNESCO yang diiktiraf peringkat global. Antara pusat pelancongan termasuklah kawasan berasaskan sejarah dan perkembangan tamadun iaitu Muzium Sungai Lembing dan kawasan Lombong Bijih Timah Bawah Tanah yang merupakan satu-satunya lombong bawah tanah yang terbesar di Malaysia dan terdalam di dunia.

Selain itu, Paya Besar juga mempunyai kawasan tumpuan binaan menarik seperti Jambatan Gantung Kolong Pahat dan Jambatan Gantung Sungai Rimau di samping kawasan perhutanan yang mempunyai ekosistem terpelihara seperti Hutan Lipur Berkelah dan Hutan Lipur Jerangkang. Tambahan lagi, kawasan tumpuan semula jadi merupakan keistimewaan yang sering dikunjungi oleh penduduk tempatan dan masyarakat sekitar seperti Tasik Paya Bungor, Air Terjun Sungai Pandan, Air Terjun Pelangi, Bukit Panorama dan Gua Charas. Semua potensi ini bukan sahaja dapat dibangunkan sebagai pusat tumpuan pelancongan semata-mata, tetapi boleh dihubungkan dengan potensi penyelidikan pelancongan dan ekonomi, di mana pelbagai institusi pendidikan dan pembangunan terletak di kawasan Paya Besar.

Tuan Yang di-Pertua, antaranya ialah institut pengajian tinggi seperti Universiti Malaysia Pahang, Universiti Islam Antarabangsa Malaysia kampus Gambang, Kolej Komuniti Paya Besar dan Kolej Matrikulasi Gambang. Infrastruktur kemudahan pelancongan seperti Bukit Gambang *Resort City* dan Mangala Resort memberi nilai tambah kepada pembangunan yang ada di Paya Besar. Dengan semua potensi yang ada Tuan Yang di-Pertua, seharusnya pihak kerajaan memberi perhatian kepada usaha ini dengan kadar segera memandangkan populasi penduduk di Paya Besar juga semakin bertambah melalui pertambahan taman perumahan baharu, seterusnya akan memberi impak kepada peningkatan tahap ekonomi dan peluang pekerjaan serta pendapatan kepada masyarakat di sini.

Justeru Tuan Yang di-Pertua, saya ingin mendapatkan penjelasan dan pendirian kerajaan berkenaan situasi ini dan apakah jadual kerja untuk memulakan inisiatif tersebut? Saya mohon jaminan pihak kerajaan agar memulakan usaha-usaha tersebut seterusnya merealisasikan Paya Besar sebagai sebuah pusat tumpuan *eco-tourism* dalam negara ini. Sekian sahaja ucapan saya. Terima kasih Tuan Yang di-Pertua dan Yang Berhormat Menteri.

2.41 ptg.

Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya [Datuk Mohamaddin bin Ketapi]: Tuan Yang di-Pertua, untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya atau MOTAC telah mengenal pasti 60 kluster ekopelancongan di seluruh negara yang berpotensi untuk dibangunkan di bawah Pelan Ekopelancongan Kebangsaan 2016-2025. Salah satu daripada kluster tersebut adalah di dalam kawasan Parlimen Paya Besar, iaitu kluster ekopelancongan Cherating-Kuantan-Sungai Lembing. Kewujudan pelbagai tarikan pelancongan di kluster ini seperti yang telah dinyatakan oleh Ahli Yang Berhormat iaitu Muzium Sungai Lembing, Gua Charah, Air Terjun Sungai Pandan dan Air Terjun Pelangi, serta Cherating *Turtle Sanctuary*, Taman Eko Rimba

Bukit Pelindung, *Kuantan River Cruise* dan *Bukit Gambang Resort City* menjadikannya sebagai kawasan yang berpotensi dibangunkan dan dipromosi secara bersepadu di Pahang.

Pembangunan secara kluster ini pastinya dapat menarik lebih ramai pelancong untuk melawat, tinggal lebih lama dan seterusnya berbelanja lebih. Di bawah Rancangan Malaysia Kesepuluh dan Kesebelas, MOTAC telah memperuntukkan sebanyak RM6 juta bagi membangunkan kluster ini.

Bagi membantu membangunkan segmen *edu tourism* pula, MOTAC mengalu-alukan sebarang kerjasama antara agensi-agensi pelancongan dan institut pengajian tinggi di dalam kawasan Ahli Yang Berhormat bagi membangunkan produk dan pakej *edu tourism*. Pakej-pakej ini kemudiannya boleh dipromosi oleh agensi-agensi pelancongan luar negara menerusi pameran-pameran galakan pelancongan.

Berkenaan cadangan Ahli Yang Berhormat untuk menjadikan kawasan Sungai Lembing sebagai Tapak Warisan UNESCO, MOTAC menyambut baik hasrat tersebut. Walau bagaimanapun, kajian yang komprehensif perlu dilaksanakan bagi meneliti secara terperinci kesesuaian kawasan ini berdasarkan kriteria ketat yang ditetapkan oleh UNESCO serta perlu disokong oleh kajian saintifik.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, sesi perbincangan awal telah diadakan bersama agensi-agensi yang terlibat bagi menerangkan proses pencalonan tapak UNESCO terutamanya dalam mendapatkan persetujuan pihak berkuasa negeri.

Meskipun begitu, MOTAC melalui Jabatan Warisan Negara atau JWN sentiasa berusaha untuk memulihara, memelihara dan melindungi tapak yang mempunyai kepentingan sejarah di peringkat kebangsaan melalui pewartaan di bawah Akta Warisan Kebangsaan tahun 2005 atau Akta 645.

■1450

Ini termasuklah cadangan untuk mewartakan tapak-tapak di kawasan Sungai Lembing seperti Bangunan Kelab Sungai Lembing, Kompleks Perlombongan Sungai Lembing, Muzium Sungai Lembing dan Panggung Wayang Sungai Lembing. Di samping itu, tapak-tapak lain yang berpotensi seperti Gua Charas dan Balai Polis Sungai Lembing juga telah dimasukkan ke dalam senarai inventori Jabatan Warisan Negara untuk dikaji dan didokumenkan sebelum dicadangkan sebagai warisan kebangsaan.

Ahli Yang Berhormat juga boleh mencadangkan kepada Jabatan Warisan Negara, tapak yang berpotensi di kawasan Paya Besar untuk dicalonkan sebagai tapak warisan. Sebagai salah satu usaha untuk meningkatkan ekonomi masyarakat tempatan di kawasan Ahli Yang Berhormat, MOTAC melalui Kraftangan Malaysia akan membangunkan komuniti kraf di:

- (i) kawasan Sungai Lembing bagi produk cenderamata berasaskan hasil rimba; dan
- (ii) kawasan Panching bagi produk batik menjelang tahun 2020.

Sehingga kini, terdapat empat orang usahawan kraf, iaitu tiga orang usahawan dari bidang hasil rimba berasaskan kayu di Felda Lepar Hilir, dan seorang usahawan dari bidang logam iaitu bagi pembuatan senjata di Panching. Pada masa yang sama, terdapat juga dua kedai kraf yang menawarkan produk cenderamata di pusat tumpuan ekopelancongan iaitu Muzium Sungai Lembing dan kios terowong Sungai Lembing.

Pembangunan industri pelancongan secara holistik di Paya Besar memerlukan penglibatan dan komitmen semua pihak yang berkepentingan seperti pihak berkuasa tempatan, penggiat-penggiat industri, badan bukan kerajaan serta masyarakat tempatan bagi memastikan hasil limpahan ekonomi ini dinikmati oleh semua pihak. Sekian, terima kasih.

Timbalan Yang di-Pertua [Tuan Nga Kor Ming]: Terima kasih Yang Berhormat Menteri. Ahli-ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Kamar Khas hari ini ditangguhkan sehingga jam 2.30 petang, hari Selasa, 9 Julai 2019.

[Kamar Khas ditangguhkan pada pukul 2.53 petang]